

**Materiál na rokovanie
Hospodárskej a sociálnej rady SR
dňa 9.12.2024**

k bodu Rôzne

Stanovisko ZMOS

k návrhu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Rudolfa HULIAKA, Dagmar KRAMPLOVEJ, Milana GARAJA a Adama LUČANSKÉHO na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Všeobecne k materiálu:

Na rokovanie Národnej rady Slovenskej republiky sa predkladá návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Rudolfa Huliaka, Dagmar Kramplovej, Milana Garaja a Adama Lučanského na vydanie zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Cieľom tohto návrhu je zvýšiť transparentnosť financovania mimovládnych neziskových organizácií, ktoré predstavuje kľúčový prvok pre posilnenie dôvery verejnosti voči mimovládny neziskovým organizáciám formou zverejňovania informácií o daroch a darcoch, ak ich výška presiahne jednorázovo alebo v kumulatívne zákonom zadefinovanú hodnotu. Zverejňovanie informácií o daroch a príspevkoch prináša viacero výhod:

Pripomienky k návrhu:

ZMOS k predloženému návrhu legislatívneho zámeru uplatňuje nasledovné pripomienky. ZMOS navrhuje aby navrhovatelia stiahli, nakoľko riadne neosvedčili legitímny cieľ sledovaný návrhom daného zákona.

Navrhovatelia argumentujú potrebou zvýšenia transparentnosti a zodpovednosti v oblasti financovania neziskových organizácií vo vzťahu k darcom a prispievateľom. Tu treba poukázať na aktuálnu právnu úpravu, ktorá poskytuje dostatočné nástroje kontroly v súvislosti s príjmami a výdavkami.

ZMOS tak nevidí dôvod aby sa vo výročných správach uvádzali osobné údaje prispievateľov podliehajúce prísnej ochrane osobných údajov, zvlášť keď neziskové organizácie pôsobia vo verejnoprospešných službách.

Taktiež neobstojí argumentácia navrhovateľa, že návrh zákona sleduje snahu o zníženie možného zneužitia neziskových organizácií pre nezákonné činnosti, ako je pranie špinavých peňazí či financovanie terorizmu.

ZMOS v tejto veci uvádza, že v prípade, že by nezisková organizácia bola podozrivá z trestnej činnosti bola by údaje o prispievateľoch povinná poskytnúť orgánom činným v trestnom konaní. Z toho možno vyvodit', že na zverejňovanie osobných údajoch darcov vo výročnej správe a tak zasahovať do súkromia a slobodnej voľby darcov a prispievateľov niet legitímneho dôvodu pretože ten navrhovateľ nijako neosvedčil ani nepodložil a v skutočnosti ho len predstiera.

Na preukázanie toho či je sledovaný legitímny cieľ skutočný alebo len predstieraný nepostačuje s prihliadnutím na okolnosti navrhovaného zákona jeho existenciu len tvrdiť, ale je potrebné ho náležitým spôsobom aj osvedčiť aby nevznikali dôvodné pochybnosti o jeho existencii. Výsledok takého osvedčenia musí poskytovať adresátom navrhovaného zákona dostatočnú záruku pre konštatovanie, že legitímny cieľ sledovaný návrhom zákona sa so zreteľom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš (vysoko) pravdepodobný, a nie iba ako predstieraný (fiktívny).

Je na slobodnej voľbe každého či sa rozhodne dobrovoľne uviesť svoju totožnosť v prípade darovania prostriedkov neziskovým organizáciám. Spoločnosť presadzuje vyšší záujem v ochrane osobných údajov, ktoré by tak mohli byť zneužitú v prípade ich zverejnenia.

Navrhovateľ ďalej navrhuje rozpustenie organizácie v prípade, že si nesplní povinnosť podľa osobitého predpisu. Takéto opatrenie ZMOS považuje za nesystémové a neprimerané vo vzťahu k ostatným porušeniam a ich spoločenskej škodlivosti. ZMOS považuje za nadbytočné zaťažovať už tak preťažené súdy ďalšou agendou a tak organizácie poskytujúce verejnosprospešné služby neprimerane trestať.

ZMOS uvedený návrh zákona považuje za rozporný s princípmi demokratického štátu, listinou základných práv a slobôd a navrhované povinnosti sankcionované rozpustením za neproporcionálne.

Záver:

ZMOS navrhuje, aby Hospodárska a sociálna rada SR neposunula materiál do ďalšieho legislatívneho procesu.

doc. PhDr. Jozef Božík, PhD.
predseda ZMOS